

Handläggare: Nina Ström
Telefon: 08-508 25 014

Till
Socialnämnden

Rapport över härbärgesutnyttjandet under 2011

(1 bilaga)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner rapporten.
2. Rapporten överlämnas till stadsdelsnämnderna.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Fredrik Jurdell
Avdelningschef

Sammanfattning av rapporten

För att kunna leva upp till tak-över-huvudet-garantin har staden sex akutboenden och härbärgen till sitt förfogande. Dessa är: Grimman (män och par) och Hvilan (kvinnor) är stadens egna akutboenden. Boställets akutboenden (män och kvinnor separat) som drivs av Stadsmissionen och Frälsningsarméns härbärke (män) som båda får visst ekonomiskt stöd från staden. H-huset på Skarpnäcksgården (män) och Planeringshemmet Hammarbybacken (män och kvinnor) som drivs på entreprenad för stadens räkning.

Totalt fanns det vid årets slut 171 ordinarie platser, varav 129 var för män, 34 för kvinnor och 8 för par. När parplatserna på Grimman inte används av par kan de användas som extraplatser för män. Utöver ordinarie platser finns totalt 36 extraplatser, varav 33 var för män och 3 för kvinnor. Totalt fanns 207 platser.

Under året har totalt 61 253 platser (räknat på ordinarie platser) funnits tillhanda. Av dessa har 56 143 utnyttjats, vilket ger en beläggning på 92 %. Andelen belagda platser har minskat rejält sedan 2010 då beläggningen var 101 %.

Under 2011 har hemlöshetsmottagningen (f.d. hemlöshetsjouren) fortsatt att arbeta för att minska antalet direktintag, dvs. de som kom till ett akutboende utan att ha kontaktat socialtjänsten innan. Sedan starten av verksamheten i november 2008 har antalet direktintag minskat med cirka 50 %.

Hemlösa tillhörande Stockholms stad stod för drygt 96 % av nätterna.

Antalet unika individer under året var 1 751, varav 373 var kvinnor (21 %). Inte sedan beslutet om garantin 1999 har det totala antalet individer varit så lågt.

Antalet unga vuxna upp till 25 år har minskat med 9 personer jämfört med 2010.

Antalet äldre från och med 65 år har ökat med 16 personer jämfört med 2010.

Antalet individer som var långliggare under året var 658 och stod för 37 % av samtliga individer. Det är en större andel än 2010 då andelen var 33 %.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid förvaltningens avdelning för stadsövergripande sociala frågor.

Bakgrund

Stadens sex akutboenden och härbärgen har alltsedan 2000 rapporterat in uppgifter om beläggning till förvaltningen. Detta görs för att förvaltningen ska kunna följa om staden lever upp till tak-över-huvudet-garantin. Sedan starten 2000 har förvaltningen tagit fram årsrapporter.

Rapporten

I en bilaga presenteras statistiken i olika tabeller inklusive kommentarer.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Beläggning

Tak-över-huvudet-garantin har kunnat uppnås alla nätter utom en under året. Anledningen till att det blev problem denna enda natt var att entreprenören gjort ett misstag som direkt åtgärdades. Beläggningen av de ordinarie platserna har

minskat från 101 % 2010 till 92 % 2011. Förvaltningen anser att detta är positivt, då siffrorna visar att färre personer är akut hemlösa. Beläggningen är nära kopplad till att antalet akut hemlösa personer har blivit färre det senaste året. Det minskade trycket på akutboendena visar sig också på att antalet gästnätter har minskat kraftigt sedan 2010.

Hemlöshetsmottagningen (f.d. hemlöshetsjouren) har sedan hösten 2008 arbetat intensivt med att aktualisera de hemlösa som kommer direkt till ett akutboende eller härbärge utan att först ha haft kontakt med socialtjänsten. Mottagningen har länkat personerna till berörd stadsdelsförvaltning eller till Enheten för hemlösa. Arbetet har lett till att samtliga personer har fått ett biståndsbeslut vilket för det flesta innebär att en individuell planering har påbörjats eller startats på nytt.

Akut hemlösa

Nämnden har ett mål att halvera den akuta hemlösheten under perioden 2008-2012. Att vara akut hemlös betyder att man bor på akutboende eller är uteliggare. Under 2011 bodde betydligt färre på akutboenden än under något annat år under 2000-talet. Minskningen sedan 2003 är cirka 28 %. 1 751 unika individer bodde en eller flera nätter att jämföras med år 2010 då det var 1 920 unika individer. Antalet akut hemlösa har på ett år minskat med 169 personer.

Förvaltningen ser mycket positivt på att antalet unika individer totalt sett minskar år för år, en utveckling som pågått sedan mitten av 2000-talet, med undantag från 2008. Antalet kvinnor har också varit lägre alltsedan 2009. Genom att särskilt satsa på verksamheter som hemlöshetsmottagningen och unga vuxna projekten har det gått att ytterligare få ner antalet akut hemlösa personer. Unga vuxna projektet har fått nya medel för att kunna fortsätta sitt arbete även under 2012. I och med satsningen på en utbyggnad av antalet stödboendeplatser på Västberga boende har fler akut hemlösa kunnat erbjudas ett långsiktigare boende.

Förvaltningen anser det bekymmersamt att åldersgruppen över 65 år har ökat och planerar att se över olika möjligheter så att akut hemlösa äldre ska kunna erbjudas andra boendelösningar.

Merparten av de 1 751 akut hemlösa bodde endast korta tider på akutboenden och härbärgen, så som dessa boenden är tänkta att fungera. Cirka 40 % av de 1 751 bodde max två nätter totalt under året. Socialtjänsten, entreprenörer och frivilligorganisationer arbetar alla för att de akut hemlösa ska få ett bättre och mer stadigvarande boende.

Av de 1 751 personerna var 658 personer långliggare, dvs. de hade bott mer än 14 dagar i sträck under en månad eller fler. Vid en närmare titt på långliggarna visar det sig att knappt 400 personer (60 %) bodde 14 dagar i sträck under max två månader. En förklaring som passar en del av dessa är att det ofta tar lite tid att få plats på exempelvis ett mer långsiktigt stödboende, därför bor de ofta kvar på akutboendet medan de väntar. De långliggare som bodde minst 14 dagar under minst 9 månader var 13 personer.

Förvaltningen anser att socialtjänsten behöver intensifiera arbetet med de som bott länge på akutboende. Stora satsningar har redan gjorts på långliggarna, dvs. hemlösa med komplex problematik, och vad ett intensifierat arbete innebär behöver utredas i särskild ordning. Därutöver behöver förvaltningen se över tillgången på platser vid stödboenden och andra mer långsiktiga boendeformer så att väntetiderna kan kortas.

I detta sammanhang vill förvaltningen nämna projekt Bostad först som idag har cirka 15 personer boende, personer som tidigare bodde på akutboenden. Projektet fortsätter även framöver och nämnden har beslutat att ge ytterligare 15 personer ett boende under 2012. Allt som allt kommer 30 personer att bo enligt Bostad först, dvs. i en egen lägenhet, innan 2012 är slut.

Stadens nuvarande strategi är också att erbjuda tränings- och försökslägenheter för personer som anses klara av det, dock med tillräckligt individuellt stöd. Positivt är att antalet förmedlade försöks- och träningslägenheter har ökat de senaste fem åren. Förvaltningen anser att en ytterligare ökning skulle vara positiv, då framförallt försökslägenheter är en viktig väg ut ur hemlösheten för Stockholms hemlösa.

Personalen på akutboendena informerar liksom förra året om att en ny grupp utan missbruk och större psykiska problem finns. Personalen bedömer att de flesta mycket väl kan klara ett eget självständigt boende. Dessa personer är snarare bostadslösa och behöver annan slags hjälp än hemlösa. Förvaltningen behöver studera denna grupp närmare för att kunna ge förslag på andra lösningar.

Vidare rapporterar personalen att fler personer har svårare och svårare psykiatrisk problematik. Inte heller dessa personer borde bo på akutboenden i en miljö som förvärrar deras situation. Den samordnade verksamheten på Pelarbacken (somatik, psykiatri, beroendevård och socialtjänst) skapar bättre förutsättningar för att kunna förbättra för denna grupp klienter. Förvaltningen anser dock att det behövs ytterligare samordning mellan berörda huvudmän för att personer med svår psykiatrisk problematik ska kunna erbjudas förstärkt stöd och annat boende.

Slutligen vill förvaltningen hänvisa till nämndens kommande uppdrag 2012 att ta fram en strategi för att minska hemlösheten i staden. Inom detta uppdrag kommer ett stort antal förslag och lösningar att presenteras, bland annat för att minska den akuta hemlösheten.

Bilaga

”Rapport över härbärgesutnyttjandet under 2011” daterad 2012-01-05